

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริควักับอัลอัคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1
The Impact of an Integrated Learning Management System Using Electronic
Books on Academic Achievement in Al-Tarikh and Al-Akhlaq Subjects for
Year 1 Intermediate Islamic Studies Students

นิสวัน หะยีสาลาห์^{1*}, อับดุลรอแม สุหลง¹, มุหัมมัดสุหัยมี เฮงยามา¹
Niswan Hayeesalaeh^{1*}, Abdulramae Sulong¹, Muhammadsuhaimi Haengyama¹

(Received: October 5, 2024; Revised: November 5, 2024; Accepted: November 15, 2024)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริควักับอัลอัคลากตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริควักับอัลอัคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริควักับอัลอัคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 13 คน โดยการใช้แบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพนวัตกรรม และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริควักับอัลอัคลาก สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.43/82.82 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริควักับอัลอัคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริควักับอัลอัคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ การบูรณาการ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

¹คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

¹Faculty of Education, Yala Rajabhat University

*Corresponding author. E-mail: 736596008@yru.ac.th

Abstract

The objectives of this research were to: 1) develop and assess the effectiveness of electronic books integrated with learning achievement plans for al-Tarikh and al-Akhlaq subjects based on the 80/80 standard criterion; 2) compare students' learning achievements before and after using these integrated electronic books; and 3) evaluate student satisfaction with this integrated learning approach. The study involved 13 Year 1/3 intermediate Islamic studies stage students in the second semester of the 2023 academic year, selected via purposive sampling based on their low scores. The research tools included electronic books, a learning achievement test, and a satisfaction questionnaire. Data analysis employed mean, percentages, standard deviation, and dependent t-Test. The findings revealed that: 1) the electronic books and integrated learning plans were effective, achieving 80.43/82.82 for the target students; 2) Students' learning achievements significantly improved after the integrated learning approach, with a significance level of .01; and 3) student satisfaction with the integrated learning management for al-Tarikh and al-Akhlaq subjects was high.

Keywords: Learning Management, Integrated Learning, Electronic Books, Academic Achievement

บทนำ

โลกยุคศตวรรษที่ 21 เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้บทบาทของผู้สอนมีความสำคัญต่อผู้เรียนมากขึ้น ผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หน้าที่สำคัญของผู้สอนในยุคนี้ คือการสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถนำไปใช้จริง ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 และออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ผู้สอนต้องปรับกระบวนการทัศน์จากครูเป็นศูนย์กลางสู่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เน้นการบูรณาการเนื้อหาและทักษะเข้าด้วยกัน การเรียนรู้แบบบูรณาการจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้และความเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ นำความรู้และทักษะจากหลายรายวิชามาใช้ร่วมกัน สร้างความรู้ที่มีความหลากหลายและมีคุณค่าในรูปแบบองค์รวม (เลิศชาย ปานมูข, 2551) นอกจากนี้ การเรียนรู้แบบบูรณาการยังเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม ส่งเสริมคุณค่าทางจริยธรรมและจิตสำนึกที่ดีงาม (วิเศษ ชินวงศ์, 2544)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้นที่สะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้สถานศึกษาจัดทำคำอธิบายรายวิชา แนวการจัดการหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการในสาระอิสลามศึกษา ซึ่งประกอบด้วย อัลกุรอาน หลักศรัทธา ศาสนบัญญัติ

จริยธรรมและศาสนประวัติ พร้อมตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อิสลามศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนที่นับถือศาสนาอิสลามมีความรู้ ความเข้าใจ ยึดมั่น ศรัทธาและปฏิบัติตนตามหลักการของศาสนาอิสลาม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

โรงเรียนบูรณาการศึกษาวិทยาเป็นสถาบันการศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลามแห่งอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ที่มุ่งมั่นพัฒนาระบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชา ผสมผสานสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างลงตัว ตัวอย่างเช่น หลักสูตรอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 ที่บูรณาการระหว่างวิชาอัตตาริค ที่ศึกษาเกี่ยวกับชีวประวัติบุคคลสำคัญในศาสนาอิสลามเข้ากับวิชาอัลอคลาก ที่ศึกษาหลักศีลธรรม จริยธรรม และมารยาทตามหลักคำสอนอิสลาม เป็นต้น การบูรณาการนี้ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างวิชามองเห็นภาพรวมของศาสนาอิสลามอย่างลึกซึ้ง เกิดความรู้ที่มีความหมายและหลากหลาย ขจัดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา เพราะบางหัวข้ออาจมีความเกี่ยวข้องกัน แต่การเรียนแยกส่วนอาจทำให้เกิดการเรียนรู้ซ้ำซ้อนหรือขาดการเชื่อมโยงที่ลึกซึ้ง นักเรียนอาจขาดความเข้าใจในภาพรวมของหลักการอิสลามที่ครอบคลุมทั้งอัตตาริคและอัลอคลาก ทำให้ขาดความเข้าใจที่สมบูรณ์ ด้วยหลักสูตรบูรณาการ โรงเรียนมุ่งหวังให้ผู้เรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีสติปัญญาหลากหลาย เรียนรู้ได้อย่างมีรูปแบบที่ตรงกับศักยภาพของตน พร้อมทั้งยึดมั่นในศรัทธา และคุณธรรมอันเป็นรากฐานสำคัญในการดำเนินชีวิต

จากรายงานแบบสรุปผลการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา 3 (ซีเราะห์) โรงเรียนบูรณาการศึกษาวิทยา ที่มีการบูรณาการระหว่างรายวิชาอัตตาริคกับอัลอคลากของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบูรณาการศึกษาวิทยาพบว่า ความหลากหลายของปัจจัยทั้งความสนใจ ความกระตือรือร้น ความพึงพอใจ และความแตกต่างในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบางส่วนไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง อีกเหตุผลหนึ่งคือโรงเรียนบูรณาการศึกษาวิทยาจะใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา (โรงเรียนบูรณาการศึกษาวิทยา, 2566) และเมื่อเทียบผลสอบ I-NET สาระอัตตาริค ระดับอิสลามศึกษาตอนกลางของโรงเรียนบูรณาการศึกษาวิทยา พบว่าในปี 2565 ได้คะแนนเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เป็น 44.01 คะแนน จากเดิม 41.65 คะแนนและสาระการเรียนรู้อัลอคลาก ในปีการศึกษา 2564 ได้คะแนน 39.78 และปีการศึกษา 2565 ได้คะแนน 42.05 (โรงเรียนบูรณาการศึกษาวิทยา, 2566) แสดงให้เห็นว่า ผลการสอบ I-NET ระดับกลาง สาระอัตตาริคและอัลอคลาก มีคะแนนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยตามลำดับ คือ 2.36 และ 2.27 คะแนน ซึ่งถือว่ามีการพัฒนาบ้าง แต่ยังไม่ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ อีกทั้งสื่อการเรียนที่ไม่เพียงพอเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง ซึ่งหากปล่อยให้สภาพดังกล่าวเกิดขึ้นโดยไม่ได้รับการป้องกันหรือแก้ไขก็จะทำให้ผู้เรียนไม่มีความรู้ ความเข้าใจในรายวิชา เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้เปลี่ยนแปลงมาใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบใหม่ การใช้สื่อและวิธีการที่เหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและมีเจตคติที่ดี

ต่อการเรียน ผู้สอนจำเป็นต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และเทคนิคต่าง ๆ เพื่อจูงใจผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น มีหลากหลายวิธีที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การใช้โครงงาน และการเรียนรู้แบบค้นคว้า เป็นต้น แต่ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขโดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลลาคผ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้นเปรียบเสมือนกุญแจสู่ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ ล้ำสมัย น่าสนใจ และสะดวกกว่าเดิม เข้าถึงง่ายผ่าน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หลากหลาย จุดเด่นของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้นคือพกพาสะดวก สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว สามารถปรับตัวอักษรให้เหมาะสมกับสายตาประหยัดเวลาและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ นอกจากนี้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ยังนำเสนอภาพนิ่ง เสียง และภาพเคลื่อนไหว เชื่อมโยงข้อมูลสู่แหล่งอื่น ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้ง กระตุ้นความสนใจ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ (กลุ่มพัฒนาสื่อเทคโนโลยี กรมวิชาการ, 2557 อ้างถึงในอัจฉรา เสาวเฉลิม และจุฑามาศ บัตรเจริญ, 2562)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลลาคร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอิสลามศึกษา 3 (ซีเราะห์) พัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ควบคู่ไปกับความพึงพอใจต่อการเรียนที่เพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลลาคตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลลาคร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลลาคร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดการวิจัย

บทความวิจัยนี้ได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจทางการเรียน

1. การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ (Learning management) เป็นกระบวนการหรือวิธีการใด ๆ ก็ตามที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาตนในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มศักยภาพ กุลิสรา จิตรชญาวนิช (2562) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ไม่เพียงแต่พัฒนาด้านความรู้ แต่ยังส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่น ๆ อย่างรอบด้าน โดยภาพรวมการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญหลายประการดังนี้ 1) ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงาม 2) ช่วยให้ผู้มุ่งหมายการจัดการศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย 3) ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข 4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม รู้จักแยกแยะระหว่างดีชั่วถูกผิดอย่างมีเหตุผล ยึดมั่นในหลักความถูกต้องดีงาม และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ 5) ทำให้ผู้เรียนรู้จักเอาตัวรอด 6) ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน 7) ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาพัฒนาทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการทำงาน 8) การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองและสังคมให้เจริญก้าวหน้า

2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการเชื่อมโยงวิชาหรือศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและเชื่อมโยงกับชีวิตจริง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสามารถทำได้หลายลักษณะ เช่น การบูรณาการเชิงเนื้อหา การบูรณาการเชิงวิธีการ การบูรณาการความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ การบูรณาการความรู้ ความคิด กับคุณธรรม การบูรณาการความรู้กับการปฏิบัติ และการบูรณาการความรู้ในโรงเรียนกับชีวิตจริงของนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ตามการศึกษาของกัลยัญ เพชรภรณ์ (2565) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท โดยพิจารณาจากวิธีการดำเนินการ และขอบเขตของการบูรณาการ เช่น การบูรณาการภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือการบูรณาการแบบสหวิทยาการและพหุวิทยาการ ซึ่งแต่ละประเภทก็มีลักษณะและวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

3. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตารักษ์กับอัลอัลลาค

สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในทัศนะอิสลามไม่ใช่รูปแบบใหม่ เพราะการศึกษาในทัศนะอิสลามเป็นการศึกษาแบบบูรณาการความรู้ทั้งทางศาสนาและทางโลกเข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุกด้าน ทั้งด้านสติปัญญา ความรู้ ทักษะและคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยท่านนบีมุฮัมมัด

อิบราฮิม ณรงค์รัชชาเขต (2558) ได้ให้ความเห็นว่า การศึกษาในมุมมองของอิสลามนั้น เน้นการบูรณาการความรู้ทางศาสนาและวิชาการเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน การแยกวิชาศาสนาออกจากวิชาสามัญ

จึงไม่สอดคล้องกับหลักการทางอิสลามที่แท้จริง การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับประวัติศาสตร์และหลักการของอิสลามมากที่สุด

อิบนุ คอลดูน มีทัศนะว่า หลักสูตรควรมีความหลากหลายและควรมีการผสมผสานวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพราะจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ในหลาย ๆ สาขาวิชา หรือที่เรียกว่า ผู้รอบรู้และผู้เชี่ยวชาญ (Ibnu Khaldun, 1980 อ้างถึงในอิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต, 2558)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุว่า รายวิชาอัตตารีก (ศาสนประวัติ) นักเรียนต้องเรียนรู้ในชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด บรรดาเศาะหาบะฮ์ และผู้เสียสละที่ทรงคุณูปการอย่างเอกอนันต์ในโลกอิสลาม อาณาจักรและอารยธรรมของโลกอิสลามที่เป็นมรดกโลก เพื่อเป็นคติเตือนใจและนำคุณลักษณะต่าง ๆ มาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

สำหรับรายวิชาอัลอ์คลาก (จริยธรรม) กำหนดให้นักเรียนต้องเรียนรู้หลักปฏิบัติต่อตนเอง ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมที่บัญญัติไว้ในอัลกุรอานและอัลหะดีษ เรียนรู้มารยาทต่าง ๆ ตามแบบอย่างท่านนบีมุฮัมมัด เพื่อนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน อันนำไปสู่ความดีงามของตนเอง สังคม ชุมชน และประเทศชาติสืบไป

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตารีกกับอัลอ์คลาก คือ การจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของทั้งสองรายวิชาเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการนี้ ครูผู้สอนจะต้องกำหนดประเด็นหรือปัญหาที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของทั้งสองรายวิชาเข้าด้วยกัน โดยอาจกำหนดจากเหตุการณ์สำคัญในศาสนประวัติ หรือจากคุณลักษณะที่ดีงามตามหลักจริยธรรมอิสลาม จากนั้นจึงออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระการเรียนรู้ของทั้งสองรายวิชาอย่างครบถ้วนและเข้าใจ

ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตารีกกับอัลอ์คลาก เช่น

- ศึกษาชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด เพื่อเรียนรู้คุณลักษณะที่ดีงามของท่าน เช่น ความเมตตา กรุณา ความยุติธรรม ความอดทน เป็นต้น
- ศึกษาเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น การอพยพของชาวมุสลิมจากเมืองมักกะฮ์ไปยังเมืองมะดีนะฮ์ เพื่อเรียนรู้คุณลักษณะที่ดีงาม เช่น ความอดทน ความเสียสละ ความสามัคคี เป็นต้น

4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นรูปแบบการนำเสนอข้อมูลทางวรรณกรรมที่แตกต่างจากหนังสือแบบดั้งเดิม โดยมีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถอ่านได้ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต เป็นต้น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีจุดเด่นคือ พกพาสะดวก เข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็ว สามารถปรับขนาดตัวอักษรได้ตามต้องการ และสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ง่าย (กลุ่มพัฒนาสื่อ

เทคโนโลยี กรรมวิชาการ, 2557 อ้างถึงในอัจฉรา เสาวเฉลิม และจุฑามาศ บัตรเจริญ, 2562) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีประโยชน์มากมายต่อผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ หรือบุคคลทั่วไปและมีประโยชน์หลากหลายด้าน เช่น 1) ด้านการเรียนรู้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียนด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ เช่น กราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียง ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น จดจำได้นาน และสามารถฝึกปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ E-book ยังช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ตามความสนใจและความสามารถของตนเอง ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบต่อการเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน (ไพฑูรย์ ศรีฟ้า, 2551 อ้างถึงในอัจฉรา เสาวเฉลิม และจุฑามาศ บัตรเจริญ, 2562) 2) ด้านเนื้อหา หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นำเสนอเนื้อหาได้หลากหลายและครอบคลุม สามารถปรับปรุงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างทันสมัยและถูกต้อง ผู้เรียนสามารถขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญ หรือเพิ่มโน้ตส่วนตัวเพื่อทบทวนได้ง่าย (Jackson, 1996) 3) ด้านการใช้งาน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความสะดวกในการใช้งาน พกพาง่าย และประหยัดค่าใช้จ่าย ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ไม่ว่าจะอยู่ที่บ้าน โรงเรียน หรือระหว่างเดินทาง นอกจากนี้ E-book ยังช่วยลดช่องว่างทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล (พิรภาว ลบช้าง และน้ำทิพย์ อองอาจวานิชย์, 2565)

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งส่งผลให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และความสามารถในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้และด้านทักษะกระบวนการ ตลอดจนค่านิยมความเห็นต่าง ๆ ซึ่งสามารถวัดได้จากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ หรือผลงานที่ได้รับมอบหมาย (พระณัฐวุฒิ อคควาฒโน [หนูเกื้อ], 2564)

6. ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การวัดความพึงพอใจนั้นสามารถทำได้โดยการใช้เครื่องมือวัดความพึงพอใจ ซึ่งนักวิชาการหลายคนได้พัฒนาเครื่องมือวัดความพึงพอใจไว้หลากหลายรูปแบบ โยจิน ศันสนยุทธ (2535) กล่าวว่า มาตราวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่ 1) แบบสอบถาม เป็นการถามความคิดเห็นหรือความรู้สึกของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการทราบ คำถามอาจถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารและการควบคุมงาน เงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น 2) การสัมภาษณ์ เป็นการพูดคุยกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อทราบความคิดเห็นหรือความรู้สึกโดยตรง ซึ่งต้องใช้เทคนิคและวิธีการที่ดีเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง 3) การสังเกตเป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคล โดยพิจารณาจากการแสดงออกทางวาจาและกายภาพ วิธีนี้ต้องอาศัยความตั้งใจและระเบียบวินัยในการสังเกต

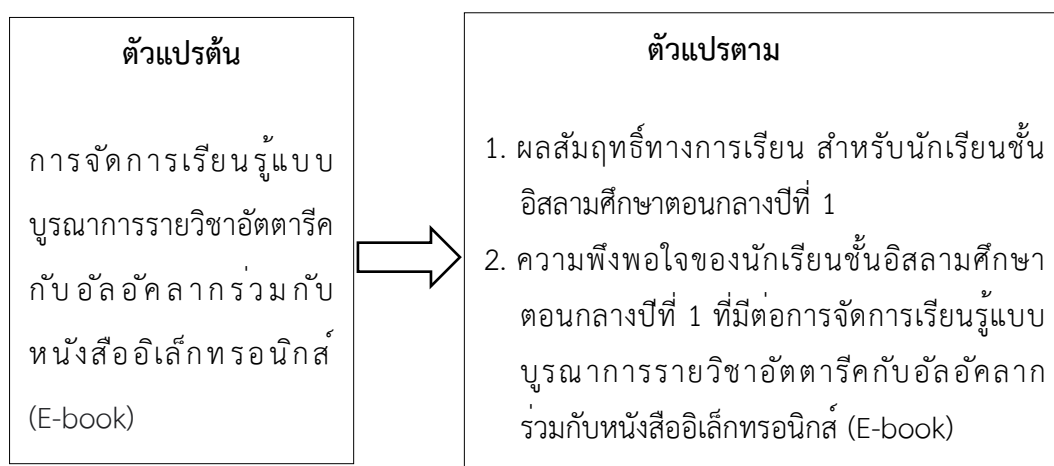

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นัจวา มามุ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ รายวิชาอรรถธิบาย อัลกุรอานกับวิทยาศาสตร์ร่วมกับสื่อมัลติมีเดียที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษา ตอนกลางปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาศาสตร์อิสลาม จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า สื่อมัลติมีเดียที่มีการบูรณาการ ระหว่างรายวิชาอรรถธิบายอัลกุรอานกับวิทยาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูง สามารถช่วยให้นักเรียน เข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น และมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยของอาติละห์ ลือแบบราเหิง (2564) พบว่าการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในการเรียนการสอนวิชาอัตตารีกเรื่องอุลูลอ์ฮิมียกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่โรงเรียนบ้านกระโด สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ และนักเรียนยังมีความพึงพอใจในการ เรียนรู้ด้วยวิธีการนี้เป็นอย่างมาก

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยและสมมติฐานของการ วิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตารีกกับอัลอัครากร่วมกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตารีกกับอัลอัครากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับมาก

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลคลาก่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 เป็นการวิจัยที่รวบรวมข้อมูลเชิงเอกสารและภาคสนาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 79 คน จาก 3 ห้องเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 13 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive sampling) เนื่องจากผลการวัดความรู้ของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1/3 มีคะแนนต่ำที่สุด

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลคลาก่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 และความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลคลาก่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เคาะลีฟะฮ์ (คุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งามของเคาะลีฟะฮ์)

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา 3 (ซีเราะห์) ที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลคลาก่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย 30 ข้อ 4 ตัวเลือก

3.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลคลาก่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 จำนวน 20 ข้อ

4. วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลคลาก่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เคาะลีฟะฮ์ (คุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งามของเคาะลีฟะฮ์) ที่เนื้อหา มีการบูรณาการระหว่างรายวิชาอัตตารีกกับอัลลัคลาก มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

4.1.1 การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เคาะลีฟะฮ์ นี้ ดำเนินการโดยศึกษาหลักสูตร อิสลามศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และออกแบบโครงสร้างหนังสือร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นจึงสร้าง หนังสือฉบับแรกขึ้นมาเพื่อนำเสนอและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์

4.1.2 เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์จำนวน 20 ข้อ และนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมิน ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบประเมิน มีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 มีความเที่ยงตรงสูง สามารถนำไปใช้ได้

4.1.3 นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษา ตอนกลางปีที่ 1/2 ที่ไม่ใช้กลุ่มเป้าหมาย โดยทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์นักเรียน ผลการทดลองใช้พบว่า หนังสือมีความเหมาะสมในด้านภาษา เนื้อหา และเวลาในการเรียนรู้ นักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจเนื้อหาและ สามารถทำกิจกรรมได้ดี อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความแตกต่างของพื้นฐานความรู้ ทำให้นักเรียนบางส่วนเรียน ไม่ทันเพื่อน ดังนั้นผู้สอนจึงควรให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล

4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

งานวิจัยนี้ได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องเคาะลีฟะฮ์ (คุณธรรมและจริยธรรมที่ดั่งาม ของเคาะลีฟะฮ์) ก่อนและหลังการเรียน โดยผ่านกระบวนการที่เข้มงวดดังนี้

4.2.1 ทำการศึกษาหลักสูตรแกนกลางฯ และวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้เพื่อให้ แบบทดสอบครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด จากนั้นออกแบบและสร้างแบบทดสอบ โดยคำนึงถึงความ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

4.2.2 นำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้อง ข้อมูล ที่รวบรวมจากความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าแล้ว พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 แสดงว่า แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อสอบมีความ เที่ยงตรงสามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับจุดประสงค์ที่ซ้ำกัน เขียนรูปแบบคำถามให้สวยงามและใช้ประโยคที่เข้าใจง่ายขึ้น ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ ผู้เชี่ยวชาญ สามารถนำไปใช้ในกลุ่มทดลองต่อไป

4.2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1/2 ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง แต่มีบริบทที่ใกล้เคียงกัน นำคำตอบมาตรวจให้คะแนน แล้วนำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์ หาค่าความยากง่าย (p) ในช่วงระหว่าง 0.20-0.80 และหาค่า

อำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.53 – 0.73 และอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.04 – 0.81 มี 10 ข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ คือ ข้อที่ 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 32, 33 และ 36 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 0.94 ซึ่งเป็นค่าที่แสดงว่าดัชนีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ใช้ได้

4.2.4 นำแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อที่ผ่านเกณฑ์ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1/3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน

4.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

เพื่อวัดระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตารีกและอัลอัครากโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามความพึงพอใจโดยดำเนินการดังนี้

4.3.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ร่างแบบสอบถามเบื้องต้น

4.3.2 นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุง โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง Index of item objective congruence (IOC) ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

4.3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1/2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

4.3.4 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตารีกกับอัลอัครากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ไว้ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการค้นคว้าวิจัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ผู้วิจัยจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้เดิมของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาปีที่ 1/3

ขั้นตอนที่ 2 สอนตามหลักสูตร ดำเนินการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างวิชาอัตตารีกและอัลอัคราก พร้อมนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มาเป็นสื่อการสอน

ขั้นตอนที่ 3 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากการสอน ผู้วิจัยจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความพึงพอใจ ใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 5 บันทึกการสอน บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในทุกครั้ง

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูล นำคะแนนจากแบบทดสอบทั้งก่อนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการวิจัย สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดและนำเสนอในรายงานผลการวิจัย

6. วิเคราะห์ข้อมูล

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

6.1 ข้อมูลที่ได้จากการหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

6.2 ข้อมูลที่ได้จากการหาคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิเคราะห์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

6.3 ข้อมูลที่ได้จากการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการหาความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

6.4 ข้อมูลที่ได้จากการหาคุณภาพของแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความเชื่อมั่น

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัคลากตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัคลากตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 ทำให้ได้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เนื้อหาเป็นการบูรณาการระหว่างรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัคลาก จำนวน เรื่อง 3 ได้แก่

1. เรื่อง ท่านอับูบักร์ อัศศิดดีก
2. เรื่อง ท่านอุมัร อิบน์ ค็อฎฏ็อบ
3. เรื่อง ท่านอูษมาน บิน อ์ฟฟาน

โดยมีค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัคลากตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัครคัลลาคตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

กลุ่มตัวอย่าง	กระบวนการเรียน			ผลการเรียน/ผลลัพธ์			ประสิทธิภาพ
	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	E_1	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	E_2	E_1/E_2
13	160	128.69	80.43	30	24.85	82.82	80.43/82.82

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัครคัลลาคสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 จำนวน 3 เรื่อง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.43/82.82 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัครคัลลาคร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัครคัลลาคร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนและเมื่อจบการเรียนให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติค่า t (t -Test dependent) ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัครคัลลาคร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t-Test
ก่อนเรียน	13	30	15.92	2.87	7.86*
หลังเรียน	13	30	24.85	2.38	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัครคัลลาคร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันโดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 15.92 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.87 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 24.85 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.38 และผลการทดสอบค่า t พบว่าค่า t คำนวณมากกว่า ค่า t จากตาราง แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชา อัตตาริศกับอัลอัลคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชา
อัตตาริศกับอัลอัลคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

รายการประเมิน	n = 13		ระดับความพึงพอใจ
	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านบทบาทของครู	4.34	0.39	มาก
ด้านบทบาทของนักเรียน	4.20	0.50	มาก
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.23	0.36	มาก
ด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ (หนังสืออิเล็กทรอนิกส์)	4.25	0.46	มาก
เฉลี่ยโดยรวม	4.35	0.34	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่าด้านบทบาทของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.39) ด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ (หนังสืออิเล็กทรอนิกส์) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.46) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.36) และด้านบทบาทของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.50) จะเห็นได้ว่าด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือบทบาทของครู ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.39)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศกับอัลอัลคลากสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 หาค่าโดยค่า E1/E2 จากตารางที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.43/82.82 หมายความว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง "เคาะลีฟะฮ์ (คุณธรรม

จริยธรรมที่ดีงามของเคาะลีฟะฮ์)" มีประสิทธิภาพสูง นักเรียนมีคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80.43 และคะแนนสอบหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 82.82 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สาเหตุหลักมาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ถูกออกแบบตามรูปแบบ ADDIE แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง เนื้อหา มีความถูกต้อง ครบถ้วน นำเสนออย่างน่าสนใจ มีสื่อประกอบ เช่น รูปภาพ ตัวอักษรอ่านง่าย ดีไซน์สวยงาม ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจเนื้อหาเชื่อมโยงกัน นำความรู้ไปประยุกต์ใช้จริงสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของสราญ ปริสุทธิกุล (2550) ได้กล่าวว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยดึงดูดความสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา จดจำแม่นยำและสามารถปฏิบัติจริง นอกจากนี้ เทคนิคการใช้กราฟิก ภาพ เสียง สี ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ดีขึ้น ทบทวนบทเรียน ฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เรียนรู้ตามความสนใจและศักยภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

จากการวิจัยในครั้งนี้แสดงว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ รายวิชาอัตตารีกกับออคคาลากที่สร้างสรรค์ขึ้นมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (เรื่อง เคาะลีฟะฮ์ (คุณธรรมจริยธรรมที่ดีงามของเคาะลีฟะฮ์) ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ และการทดลองกับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลาง ปีที่ 1/2 โรงเรียนบูรณาการศึกษาศาสนา จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง เมื่อนักเรียนได้เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น โดยมีการประเมินจากการทำแบบฝึกปฏิบัติระหว่างเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.43 และประเมินคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.82 แสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถเรียนรู้จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างเข้าใจง่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยนี้ สูงกว่าเกณฑ์เพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับงานวิจัยอื่น ๆ เช่น งานวิจัยของสุฮัยลา บินสะมะแอ และพาริดา หะยีเต๊ะ (2565) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นิตานพื้นบ้านสองภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเป้าหมายหลักของงานวิจัยนี้เพื่อสร้างและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นิตานพื้นบ้านสองภาษาผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.02/83.26 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 หมายความว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์นิตานพื้นบ้านสองภาษา ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ระหว่างเรียนเฉลี่ยร้อยละ 89.02 และทำให้นักเรียนมีคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 83.26 สาเหตุหลักที่ทำให้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในงานวิจัยนี้มีประสิทธิภาพต่ำกว่างานวิจัยอื่น ๆ คือ ภาษา หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในงานวิจัยอื่น ๆ ใช้ภาษาไทย การที่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ใช้ภาษานั้น ถือเป็นข้อได้เปรียบที่สำคัญ เพราะนักเรียนทุกคนมีพื้นฐานภาษาไทยอยู่แล้ว

ภาษาที่คุ้นเคยช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น จดจำข้อมูลได้ดีขึ้น และมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เคาะลีฟะฮ์ (คุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งมาของเคาะลีฟะฮ์) ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งนักเรียนบางคนอาจไม่มีทักษะภาษาอังกฤษที่เพียงพอ นักเรียนเหล่านี้อาจต้องใช้ เวลาและความพยายามมากขึ้นในการแปลเนื้อหา ส่งผลต่อความเข้าใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้

อีกสาเหตุหนึ่งคือ ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ค่อนข้างสั้น เพียง 2 เดือน ระยะเวลาที่สั้นอาจส่งผลต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่ไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพของ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ แสดงให้เห็นว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ รายวิชาอัตตารีกกับอัลอคลากมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตารีก กับอัลอคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 วิเคราะห์โดยหาค่า t-Test พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชา อัตตารีกกับอัลอคลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันโดยคะแนน เฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 15.92 คิดเป็นร้อยละ 53.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.87 และคะแนนเฉลี่ย หลังเรียนเท่ากับ 24.85 คิดเป็นร้อยละ 82.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.38 และผลการทดสอบค่าที่ พบว่าค่า t เท่ากับ 7.86 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และเมื่อวิเคราะห์ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตารีกกับอัลอคลาก โดยนำค่าเฉลี่ยมาเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ กับเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ (2553) พบว่า ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม และจาก การทดสอบค่า t-Test พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอิสลามศึกษา 3 (ซีเราะห์) หลังการจัดการ เรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อนำระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมาพิจารณาเป็นรายบุคคลและแจกแจงความถี่ พบว่า นักเรียนที่มีระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับดีเยี่ยม ระดับดีมาก และระดับดี มีจำนวน 13 คนที่อยู่ในช่วงคะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตารีกกับอัลอคลากร่วมกับหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยนักเรียนสามารถเรียนรู้ รายวิชาอัตตารีกและอัลอคลากได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง และสามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ได้จริง อีกทั้งการผสมผสานระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ช่วยให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้มากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ ทศนะของอิบนุ คอลดูนที่ว่า การผสมผสานวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนมีความรอบรู้และเชี่ยวชาญ (Ibnu Khaldun, 1980 อ้างถึงในอิบรอฮีม ณรงค์รัชกษาเขต, 2558) เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของนัจวา มามู

(2564) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ โดยจากการศึกษาของนัจวา มามู ในปี 2564 พบว่าการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างวิชาการอธิบายอัลกุรอานและวิทยาศาสตร์ โดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ช่วยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาศาสตร์อิสลาม อำเภอแฉ่ง จังหวัดนราธิวาส มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นอีกหนึ่งเหตุผลที่ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น เพราะหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยดึงดูดความสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น จดจำได้แม่นยำ และฝึกปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์จิรา ปัญจพัฒนศิริ (2565) ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง อาหารและการย่อยอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กับการสอนแบบปกติ ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยครั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระหว่างการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และการสอนแบบปกติในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลสำคัญของการวิจัยพบว่า การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนและจดจำได้ง่าย ทำให้มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น เปรียบเทียบกับการสอนแบบปกติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกด้วย

จากการอธิบายข้างต้น สรุปได้ว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สาเหตุหลักมาจากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วยให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงของเนื้อหาเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ดึงดูดความสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น จดจำได้แม่นยำ และฝึกปฏิบัติได้จริง

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตารีกกับอัลอ์คลาก ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.35, S.D. = 0.34) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่าด้านบทบาทของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.34, S.D. = 0.39) ด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ (หนังสืออิเล็กทรอนิกส์) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.25, S.D. = 0.46) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.23, S.D. = 0.36) และด้านบทบาทของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.20, S.D. = 0.50) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนในระดับมาก สาเหตุหลักมาจากการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่ผสมผสานเนื้อหาอัตตารีกและอัลอ์คลากเข้าด้วยกัน ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง เชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง และนำไปใช้ได้จริง การใช้สื่อการเรียนรู้แบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีเนื้อหาน่าสนใจ รูปภาพประกอบ นำเสนอผ่านสื่อดิจิทัลใช้งานง่าย สะดวก เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ช่วยดึงดูดความสนใจ กระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เกิดการมีส่วนร่วม

เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนุกสนาน เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอาติละห์ ลือแบบราเหิง (2564) แสดงให้เห็นว่าการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนรู้วิชาอัตตาริศาเรื่องอุลุลอซมียได้รับความนิยมจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นอย่างมาก

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศาด้วยอัลอัลลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 จึงถือได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศาด้วยอัลอัลลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีประสิทธิภาพสูง ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ เนื้อหาถูกออกแบบมาเพื่อบูรณาการเนื้อหาระหว่างวิชาช่วยให้นักเรียนเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ส่งผลให้ผลการเรียนนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ทางโรงเรียนควรนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่ได้พัฒนาขึ้นไปใช้จริงในชั้นเรียนอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1 ในรายวิชาอิสลามศึกษา 3 (ซีเราะห์) เพราะหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างสรรค์ขึ้น ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.43/82.82
2. ครูผู้สอนควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมากขึ้น เนื่องจากผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาผลลัพธ์ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอัตตาริศาด้วยอัลอัลลากร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพราะในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

รายการอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- กัลญญ เพชรภรณ์. (2565). *การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ* (เอกสารประกอบการสอน). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กุลิสรา จิตรขณาวณิช. (2562). *การจัดการเรียนรู้*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์จิรา ปัญจพัฒนศิริ. (2565). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง อาหารและการย่อยอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง อาหารและการย่อยอาหารกับการสอนแบบปกติ. *วารสารบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 9(3). 71-72.
- นัจวา มามุ. (2564). การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอรรถธิบายอัลกุรอานกับวิทยาศาสตร์ร่วมกับสื่อ มัลติมีเดียที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 1. *วารสาร อัล-ฮิกมะฮ์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 11(22). 48-50.
- พระณัฐภูมิ อคควทพโน [หนูเกื้อ]. (2564). การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. *วารสารบรรณการศึกษาศาสตร์และมนุษยสังคมศาสตร์*, 2(2). 56-65.
- พีรภาว ลบช้าง และน้ำทิพย์ งามอาภาวณิชย์. (2565). การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับเกม การแข่งขันสะกดคำวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 18(85). 61-68.
- โยธิน ศันสนยุทธ. (2535). *มนุษย์สัมพันธ์ : จิตวิทยาการงานในองค์กร*. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- โรงเรียนบูรณาการศึกษาวិทยา. (2566). *แบบสรุปผลการเรียนรายวิชา*. ผู้แต่ง.
- โรงเรียนบูรณาการศึกษาวิทยา. (2566). *รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self - Assessment Report : SAR)*. ผู้แต่ง.
- เลิศชาย ปานมุข. (2551). *แนวทางการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษา*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเศษ ชินวงศ์. (2544). *การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรานู ปรีสุทธิกุล. (2550). *สร้างสื่อ CAI และ e-Learning ด้วย Authorware ฉบับสมบูรณ์*. ชัคเชสมิเดีย.
- สุชัยลา บินสะมะแอ และพาริดา หะยีเต๊ะ. (2565). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นันทนาการพื้นบ้านสองภาษา สำหรับนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในพื้นที่สาม จังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารวิชาการ*, 8(2). 187-196.
- อัจฉรา เสาวเฉลิม และจุฑามาศ บัตรเจริญ. (2562). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลักและวิธีสอนกระบวน การบอง. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(2), 533-534.

- อาดีละห์ ลือแบบราเหิง. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอัตตารีกเรื่องอุลูลอ์ซมียโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *มนารอ : วารสารประเด็นอิสลามร่วมสมัย*, 2(1). 48-50.
- อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต. (2558). *ปรัชญาการศึกษาอิสลาม*. บรรณาธิการพิมพ์.
- Jackson, D. W. and Jackson, R. T. (1996). *Instructional goal structure: Cooperative, Competitive or individualistic*. noplac: n.p.